

Chư Puh, ngày 19 tháng 4 năm 2023

KẾ HOẠCH

Triển khai thực hiện Chương trình “Nâng cao chất lượng dạy học các môn tiếng dân tộc thiểu số trong chương trình giáo dục phổ thông giai đoạn 2023-2030” trên địa bàn huyện Chư Puh

Thực hiện Kế hoạch số 99/KH-UBND ngày 11/01/2023 của Ủy ban nhân dân tỉnh Gia Lai về việc triển khai thực hiện Chương trình “Nâng cao chất lượng dạy học các môn tiếng dân tộc thiểu số trong chương trình giáo dục phổ thông giai đoạn 2023-2030” trên địa bàn tỉnh Gia Lai.

UBND huyện xây dựng Kế hoạch triển khai thực hiện Chương trình “Nâng cao chất lượng dạy học các môn tiếng dân tộc thiểu số trong chương trình giáo dục phổ thông giai đoạn 2023-2030” trên địa bàn huyện Chư Puh như sau:

I. TÌNH HÌNH DẠY VÀ HỌC TIẾNG DTTS BAHNAR, TIẾNG JRAI TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN

1. Tình hình dạy học tiếng Bahnar, tiếng Jrai

- Căn cứ Quyết định số 780/QĐ-UBND ngày 22/11/2011 về việc cho phép dạy học Tiếng Bahnar, Tiếng Jrai ở bậc Tiểu học trên địa bàn tỉnh Gia Lai. UBND huyện chỉ đạo Phòng Giáo dục và Đào tạo (GDĐT) triển khai dạy học Tiếng dân tộc ở bậc Tiểu học theo chương trình, sách giáo khoa tiếng DTTS do Bộ Giáo dục-ĐT ban hành;

- Hằng năm, chỉ đạo ngành Giáo dục tổ chức tập huấn, bồi dưỡng phương pháp dạy học tiếng dân tộc thiểu số cho đội ngũ giáo viên dạy tiếng DTTS, chỉ đạo các trường tiểu học thực hiện tốt công tác giảng dạy tiếng DTTS theo đúng quy định của Bộ GDĐT. Các trường có lớp dạy tiếng DTTS phân công giáo viên giảng dạy phù hợp với thực tiễn của đơn vị. Học sinh đến trường được tham gia học tiếng mẹ đẻ nên các em rất hứng khởi, đi học chuyên cần hơn, giúp cho học sinh hình thành và phát triển các kỹ năng nghe, nói, đọc, viết tiếng của dân tộc mình, góp phần rèn luyện tư duy và học tốt môn tiếng Việt cũng như các môn học khác trong trường tiểu học, đáp ứng yêu cầu rèn luyện kỹ năng và thực hành giao tiếp, mở rộng những hiểu biết về con người, cuộc sống, về văn học, văn hóa của dân tộc mình và các dân tộc anh em, bồi dưỡng tình yêu tiếng mẹ đẻ cho học sinh, góp phần bảo tồn, phát triển nhân cách con người mới.

- Thực hiện chính sách đối với người dạy, người học đúng, đủ và kịp thời theo quy định tại Thông tư Liên tịch số 50/2011/TTLT-BGDĐT-BNV-BTC ngày 03/11/2011 của liên Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Nội Vụ, Bộ Tài chính hướng dẫn các Điều 3, 4, 5, 6, 7, 8, và Điều 9 Nghị định số 82/2010/NĐ-CP ngày 15/7/2010 của Chính phủ quy định việc dạy và học tiếng nói, chữ viết của

dân DTTS trong các cơ sở giáo dục phổ thông và trung tâm giáo dục thường xuyên.

Bên cạnh những kết quả nổi bật nêu trên, việc dạy và học tiếng DTTS trên địa bàn huyện còn gặp phải một số khó khăn:

- Giáo viên dạy tiếng DTTS chủ yếu được bồi dưỡng thông qua các chương trình tập huấn hay bồi dưỡng do Bộ Giáo dục-ĐT, Sở Giáo dục-ĐT tổ chức nên chưa đạt chuẩn trình độ theo quy định.

- Theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ Trưởng Bộ Giáo dục&ĐT về việc ban hành Chương trình GDPT quy định môn tiếng Anh (ngoại ngữ 1 ở cấp tiểu học, ngoại ngữ 2 ở cấp THCS, THPT) là môn học bắt buộc, còn tiếng DTTS là môn học tự chọn, do đó đa số phụ huynh lựa chọn môn tiếng Anh cho con em theo học. Vì thế số trường, số lớp, số học sinh học tiếng DTTS ngày càng giảm dần, thậm chí còn không còn trường dạy nữa.

- Cơ sở vật chất còn nhiều thiếu thốn, chỉ đủ để đảm bảo thực hiện các môn học bắt buộc nên việc mở lớp học tiếng DTTS ở các cơ sở giáo dục gặp nhiều khó khăn.

2. Về quy mô trường, lớp, học sinh

Hiện nay trên địa bàn huyện cấp học phổ thông có 22 trường (12 trường TH; 08 trường THCS; 02 trường TH&THCS); có 32 giáo viên có chứng chỉ dạy tiếng Jrai, do Trường CĐSP Gia Lai cấp.

II. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

Triển khai kịp thời, đồng bộ, hiệu quả Quyết định số 142/QĐ-TTg ngày 27/01/2022 của Thủ tướng Chính phủ và Quyết định số 980/QĐ-BGDĐT (Quyết định 980) ngày 13/4/2022 của Bộ Trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo, phù hợp với thực tế của địa phương. Từ đó, góp phần phát huy, giữ gìn các giá trị bản sắc văn hóa dân tộc theo chủ trương của Đảng, Nhà nước.

Tăng cường công tác truyền thông để thay đổi nhận thức đối với các cấp, các ngành, địa phương và quần chúng nhân dân về chính sách của Đảng, Nhà nước đối với vùng DTTS và miền núi; trên cơ sở đó, huy động sức mạnh tổng hợp của nhà trường - gia đình - xã hội nhằm nâng cao chất lượng giáo dục học sinh DTTS. Tạo bước chuyển biến cơ bản về chất lượng giáo dục học sinh DTTS, đáp ứng được mục tiêu giáo dục phổ thông, phù hợp với tình hình của địa phương.

Coi trọng việc dạy và học tiếng Bahnar, tiếng Jrai, làm cơ sở để tăng cường tiếng Việt cho học sinh tiểu học trên nền tảng tiếng mẹ đẻ của người học nhằm nâng cao chất lượng giáo dục, chống tái mù chữ của chính dân tộc mình ở vùng DTTS.

Dạy và học tiếng Bahnar, tiếng Jrai là điều kiện để phát huy và gìn giữ các giá trị bản sắc văn hóa dân tộc theo chủ trương của Đảng, Nhà nước, đảm bảo sự công bằng, bình đẳng của dân tộc Jrai, Bahnar trong đại gia đình các dân tộc Việt Nam.

Rèn luyện các kỹ năng nghe, nói, đọc, viết tiếng Bahnar, tiếng Jrai trong trường phổ thông, góp phần rèn luyện tư duy và học tốt môn tiếng Việt cũng như các môn học khác trong trường phổ thông; cung cấp cho học sinh các kiến thức cần thiết về ngữ âm, chữ viết, từ vựng, ngữ pháp tiếng Bahnar, tiếng Jrai, đáp ứng yêu cầu rèn luyện kỹ năng và thực hành giao tiếp, mở rộng những hiểu biết về con người, cuộc sống, về văn học, văn hóa của dân tộc Bahnar, Jrai và các dân tộc khác; bồi dưỡng tình yêu tiếng mẹ đẻ cho học sinh, góp phần bảo tồn, phát triển nhân cách con người mới có kiến thức và khả năng hội nhập.

2. Mục tiêu cụ thể

a) Đến năm 2025:

- Triển khai hiệu quả tổ chức dạy học tiếng dân tộc tại các trường tiểu học có đông học sinh là người dân tộc thiểu số theo Chương trình GDPT năm 2018 ban hành kèm theo Thông tư 34/2020/TT-BGDĐT ngày 15/9/2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo về ban hành Chương trình giáo dục phổ thông môn học tiếng Bahnar, tiếng Chăm, tiếng Êđê, tiếng Jrai, tiếng Khmer, tiếng Mông, tiếng Mnông, tiếng Thái;

- Năm học 2022 - 2023 và năm học 2023 - 2024 cử giáo viên tham gia đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn nghiệp vụ dạy và học các môn tiếng DTTS Bahnar, Jrai theo Kế hoạch của Sở Giáo dục và Đào tạo. Phần đầu 100 % giáo viên dạy tiếng DTTS được bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ dạy tiếng Bahnar, tiếng Jrai.

- Trên 80 % cán bộ quản lý giáo dục có liên quan về dạy học tiếng Jrai và Bahnar được bồi dưỡng nâng cao năng lực kiến thức dân tộc và quản lí dạy học tiếng Jrai, Bahnar.

- Bảo đảm đủ 100% sách giáo khoa, tài liệu hướng dẫn dạy học cấp tiểu học đổi với tiếng Jrai và tiếng Bahnar, thiết bị dạy học, cơ sở vật chất phục vụ công tác dạy và học, tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học tiếng Bahnar, Jrai ở cấp tiểu học.

- Chương trình GDPT môn học tiếng Bahnar, tiếng Jrai và số tiết thực hiện theo quy định tại Thông tư 34/2020/TT-BGDĐT ngày 15/9/2020 và Thông tư 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ Trưởng Bộ Giáo dục-ĐT.

b) Đến năm 2030:

- Triển khai tổ chức dạy học tiếng Bahnar, tiếng Jrai tại các trường Tiểu học, Trung học cơ sở theo Thông tư số 34/2020/TT-BGDĐT ngày 15/9/2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục-Đào tạo về ban hành Chương trình giáo dục phổ thông môn học tiếng Bahnar, tiếng Chăm, tiếng Êđê, tiếng Jrai, tiếng Khmer, tiếng Mông, tiếng Mnông, tiếng Thái;

- Phần đầu đủ giáo viên để giảng dạy tiếng Jrai và Bahnar được đào tạo, bồi dưỡng đạt chuẩn trình độ; 100% cán bộ quản lý giáo dục có liên quan về dạy học tiếng Jrai và Bahnar được bồi dưỡng năng lực kiến thức dân tộc và quản lí dạy học tiếng Jrai, Bahnar.

- Bảo đảm đủ 100% sách giáo khoa, tài liệu hướng dẫn dạy học tiếng Jrai và Bahnar đổi với cấp trung học cơ sở theo quy định tại Thông tư 34/2020/TT-BGDĐT ngày 15/9/2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo.

III. NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP

1. Triển khai chương trình, sách giáo khoa và tài liệu hướng dẫn dạy học tiếng Bahnar, tiếng Jrai; đánh giá để công nhận học sinh đã hoàn thành chương trình dạy và học tiếng DTTS

- Tham mưu các cấp có thẩm quyền bổ sung đủ biên chế giáo viên để đảm bảo giáo viên dạy tiếng DTTS theo nội dung Kế hoạch này.

- Triển khai thực hiện nghiêm túc Chương trình, sách giáo khoa và tài liệu hướng dẫn dạy học tiếng Jrai và Bahnar của Bộ Giáo dục-ĐT tại các cơ sở giáo dục học tiếng DTTS trên địa bàn huyện.

- Chỉ đạo các đơn vị thực hiện tốt công tác dạy và học tiếng Bahnar, tiếng Jrai trên địa bàn huyện gắn với việc dạy học tiếng Việt.

- Đánh giá công nhận học sinh đã hoàn thành chương trình học tiếng Bahnar, tiếng Jrai trên địa bàn huyện theo Thông tư số 27/2020/TT-BGDĐT ngày 09/9/2020 quy định đánh giá học sinh tiểu học và Thông tư số 22/2021/TT-BGDĐT ngày 20/7/2021 của Bộ Trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo Quy định về đánh giá học sinh THCS và học sinh THPT.

2. Phối hợp đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên dạy tiếng DTTS

- Cử Cán bộ quản lí, giáo viên tham gia đào tạo, bồi dưỡng dạy học tiếng Bahnar, tiếng Jrai để đảm bảo đạt chuẩn trình độ theo quy định; thực hiện đào tạo, bồi dưỡng giáo viên dạy tiếng Bahnar, tiếng Jrai theo phương thức phù hợp (*văn bằng hai, cử tuyển, đào tạo theo địa chỉ...*).

- Rà soát, bố trí giáo viên để thực hiện tốt nhiệm vụ dạy tiếng dân tộc ở các trường có đông học sinh DTTS. Tăng cường bồi dưỡng đội ngũ giáo viên dạy tiếng Bahnar, tiếng Jrai về đổi mới phương pháp dạy học, kiểm tra, đánh giá; bồi dưỡng nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục có liên quan về quản lý dạy học tiếng Bahnar, tiếng Jrai.

3. Đầu tư cơ sở vật chất, ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học tiếng Jrai và tiếng Bahnar

- Nâng cấp hạ tầng, trang thiết bị trong các cơ sở giáo dục phổ thông thực hiện dạy học tiếng dân tộc thiểu số (Bahnar, Jrai).

- Triển khai thực hiện cơ sở dữ liệu về dạy tiếng Bahnar, tiếng Jrai.

- Ứng dụng công nghệ thông tin trong phát triển kho học liệu và dạy học tiếng Bahnar, tiếng Jrai.

4. Hoàn thiện cơ chế, chính sách về dạy học tiếng Bahnar và tiếng Jrai

Rà soát, đánh giá các quy định pháp luật hiện hành về dạy học tiếng DTTS; nghiên cứu, đề xuất chế độ chính sách đối với người dạy và người học tiếng DTTS.

5. Đẩy mạnh tuyên truyền, nâng cao nhận thức về dạy học tiếng Bahnar và tiếng Jrai

- Tăng cường tuyên truyền, phổ biến để nâng cao nhận thức cho cán bộ, nhân dân về chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước đối với dạy học tiếng DTTS; về quyền lợi và trách nhiệm gìn giữ, phát triển ngôn ngữ, văn hóa các DTTS. Tích cực chỉ đạo ngành giáo dục phối hợp với các địa phương tuyên truyền, quán triệt, định hướng cho phụ huynh, học sinh nhận thức được: “Dạy học tiếng DTTS là chủ trương lớn của Đảng, Nhà nước để giữ gìn và phát huy giá trị ngôn ngữ, văn hóa của các dân tộc thiểu số. Nhà nước khuyến khích và tạo điều kiện thuận lợi cho học sinh phổ thông là người DTTS có nguyện vọng, có nhu cầu được học tiếng DTTS. Môn tiếng DTTS được dạy từ cấp tiểu học, sử dụng thời lượng tự chọn tương ứng của từng cấp học để tổ chức dạy học. Nội dung dạy học tiếng DTTS được quy định trong từng chương trình tiếng DTTS do Bộ Trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành. Điều kiện tổ chức dạy học và quy trình đưa tiếng DTTS vào dạy học ở cơ sở giáo dục phổ thông thực hiện theo quy định của Chính phủ”.

- Định kì mỗi năm học tổ chức đánh giá rút kinh nghiệm, biểu dương, tôn vinh và đề nghị khen thưởng các gương điển hình tiên tiến, nhân rộng mô hình tốt, cách làm hay, sáng kiến có giá trị trong dạy học tiếng Bahnar và tiếng Jrai.

IV. KINH PHÍ

1. Kinh phí thực hiện các nhiệm vụ của Kế hoạch được bố trí từ nguồn ngân sách nhà nước theo phân cấp ngân sách hiện hành, nguồn xã hội hóa và các nguồn kinh phí hợp pháp khác theo quy định hiện hành.

2. Hàng năm, căn cứ nhiệm vụ tại Kế hoạch, các ban, ngành, cơ quan đơn vị có liên quan xây dựng kế hoạch và dự toán kinh phí thực hiện, tổng hợp chung vào dự toán ngân sách hàng năm của đơn vị trình cấp có thẩm quyền phê duyệt.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Phòng Giáo dục và Đào tạo

- Chủ trì phối hợp với các phòng ban, đơn vị, địa phương tổ chức triển khai thực hiện Kế hoạch có hiệu quả; hướng dẫn, kiểm tra việc thực hiện Kế hoạch; tổ chức đánh giá Kế hoạch theo năm học và đề xuất khen thưởng đối với những tập thể, cá nhân có thành tích tiêu biểu trong dạy và học tiếng Bahnar và tiếng Jrai; Tham mưu công tác tuyển dụng giáo viên phục vụ dạy tiếng DTTS theo nhu cầu của các cơ sở có dạy tiếng dân tộc theo đúng quy định.

- Tham mưu, bố trí CBQL, giáo viên tham gia đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực quản lý, năng lực dạy học tiếng dân tộc, kiến thức dân tộc. Phát triển đội ngũ giáo viên dạy tiếng DTTS đạt chuẩn về trình độ được đào tạo, đáp ứng nhu cầu dạy học tiếng DTTS trên địa bàn huyện.

- Rà soát, nghiên cứu đề xuất cấp có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung hoàn thiện cơ chế chính sách; tuyên truyền, phổ biến, nâng cao nhận thức về dạy học tiếng DTTS trên địa bàn huyện.

- Hướng dẫn việc xây dựng các điều kiện đảm bảo chất lượng và tổ chức dạy học hiệu quả tiếng DTTS trên địa bàn huyện.

2. Phòng Tài chính - Kế hoạch

Chủ trì, phối hợp với Phòng Giáo dục - Đào tạo và các cơ quan, đơn vị có liên quan tham mưu bối trí kinh phí thực hiện Chương trình theo quy định của Pháp luật về phân cấp ngân sách nhà nước, phù hợp khả năng cân đối ngân sách địa phương.

3. Phòng Văn hóa-TT

Phối hợp với Phòng Giáo dục-ĐT, các đơn vị liên quan trong các hoạt động khôi phục, bảo tồn và phát triển tiếng nói, chữ viết, ngữ văn dân gian của đồng bào DTTS tại các Chương trình, dự án đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

4. Phòng Nội vụ

Phối hợp với Phòng Giáo dục-ĐT tham mưu cấp có thẩm quyền bổ sung biên chế, phát triển đội ngũ giáo viên dạy tiếng DTTS đạt chuẩn về trình độ đào tạo, đáp ứng nhu cầu dạy học tiếng DTTS theo Chương trình GDPT 2018.

5. Phòng Dân tộc huyện

Chủ trì, phối hợp với Phòng Giáo dục và Đào tạo triển khai thực hiện Tiểu dự án 2 của Dự án 5 thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế-xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030; tuyên truyền, vận động cộng đồng và phát huy vai trò của trí thức dân tộc, người có uy tín tham gia vào việc dạy học tiếng nói, chữ viết của DTTS Bahnar, Jrai trên địa bàn huyện.

6. Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn

- Tăng cường công tác tuyên truyền, vận động phụ huynh học sinh để người dân nhận thức rõ ý nghĩa, tầm quan trọng của việc học tiếng mẹ đẻ; chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho người dân nhằm nâng cao dân trí, đào tạo nguồn nhân lực cho địa phương và tích cực huy động từ các nguồn lực khác để hỗ trợ cho sự nghiệp giáo dục tại địa phương.

- Chủ động cân đối từ ngân sách địa phương, huy động kinh phí từ các nguồn hợp pháp khác để tăng cường cơ sở vật chất.

- Chịu trách nhiệm trước UBND huyện về việc huy động học sinh ra lớp và duy trì sĩ số học sinh trên địa bàn quản lý.

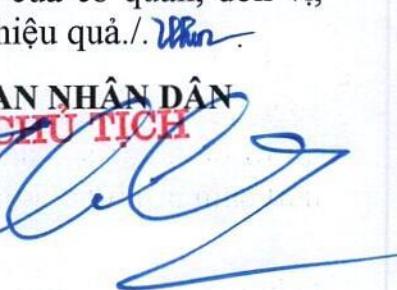
7. Các trường học

- Trên cơ sở Kế hoạch của huyện, và hướng dẫn của Phòng Giáo dục-ĐT. xây dựng Kế hoạch, tổ chức triển khai dạy học Tiếng Jrai và Tiếng Bahnar trong nhà trường đáp ứng nhu cầu học của học sinh và phù hợp với điều kiện thực tiễn, báo cáo về Phòng Giáo dục và Đào tạo (đơn vị chủ trì) để tổng hợp báo cáo cấp trên theo quy định.

- Cử giáo viên tham gia các lớp đào tạo, bồi dưỡng về dạy học tiếng DTTS; bố trí giáo viên, phòng học phù hợp, đảm bảo điều kiện thực hiện tốt việc dạy học Tiếng Jrai, Tiếng Bahnar trong Chương trình giáo dục phổ thông.

8. Đề nghị Uỷ ban MTTQ Việt Nam huyện, các đoàn thể, các tổ chức chính trị-xã hội liên quan

Tham gia tích cực trong công tác tuyên truyền, vận động, giám sát việc thực hiện “Nâng cao chất lượng dạy học các môn tiếng dân tộc thiểu số trong Chương trình giáo dục phổ thông giai đoạn 2023-2030” nhằm đạt được mục tiêu kế hoạch đề ra.

Trên đây là Kế hoạch triển khai thực hiện Chương trình “Nâng cao chất lượng dạy học các môn tiếng DTTS trong Chương trình giáo dục phổ thông giai đoạn 2021-2030” trên địa bàn huyện Chư Puh. Yêu cầu các cơ quan, đơn vị có liên quan, UBND các xã, thị trấn căn cứ tình hình thực tế của cơ quan, đơn vị, địa phương để xây dựng kế hoạch, triển khai thực hiện đạt hiệu quả./. 

Nơi nhận:

- Sở Giáo dục và Đào tạo (b/c);
- Thường trực Huyện ủy;
- Thường trực HĐND huyện;
- CT, các PCT UBND huyện
- UBMTTQVN huyện và các đoàn thể;
- Các Phòng ban, đơn vị;
- UBND các xã, thị trấn;
- Các đơn vị trường TH,THCS trên địa bàn huyện;
- Lãnh đạo Văn phòng;
- Lưu: VT, VX 

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN

CHỦ TỊCH

Lê Quang Thái